

Sundby Asyl

INTEGRERET INSTITUTION 0-6 ÅR

Frankrigsgade 3, 2300 Kbh. S

Telefon 32583001

Sundby-asyl@mail.tele.dk

Læreplan 2014-2016

Indholdsfortegnelse

Forord	side 2
Den nye ledelsesstruktur/ ”Netværket Asylselskabet”.	side 3
Vægtpædagogik	side 3
Sundby Asyls pædagogiske læreplan	side 5
De 6 obligatoriske temaer i læreplanen	side 7
Fokuspunkter for 2014 -2016	side 8
Dokumentation for de to fokusområder	side12
Målsætning for læring og dannelse	side 13
Evaluering af den pædagogiske læreplan	side15
Pejlemærker for pædagogisk kvalitet i dagtilbuddet 0-18 år	side 18
Børnemiljøvurdering	side 20
Særlig indsats i forhold til udsatte børns læring	side 22
Arbejde med sprogpakke	side 23
Mad og måltider i Sundby Asyl	side 23
Børn laver mad	side 26

Forord

Kære forældre og læsere.

Læreplanerne var engang en del af årsplanerne i institutionerne. Historikken bag årsplanerne begyndte officielt i 2004 da lovgivningen om pædagogiske læreplaner trådte i kraft.

Når vi tager et historisk perspektiv har Sundby Asyl i to årtier inden da arbejdet selvstændigt med dokumentation og skriftelighed i vores pædagogiske arbejde. Derfor var vi godt klædt på til det nye krav om de obligatoriske pædagogiske læreplaner i årsplanen.

Årsplanerne der indeholdt læreplanerne, har været med til at skabe en høj standard på daginstitutionsområdet.

De 6 obligatoriske temaer: Sprog, Sociale kompetencer, natur og naturfænomener, kulturelle udtryksformer, krop og bevægelse og barnets alsidige personlighedsudvikling har været med til, at skabe et fælles sprog samt en refleksionskultur, med fokusområder og øget refleksion og evaluering af det pædagogiske arbejde.

Nu er kravet, at institutionerne skal udarbejde en læreplan gældende for to år, med mål for fokusområderne og med en afsluttende evaluering. Denne nye struktur kan hjælpe til, at vi bliver bedre til at evaluere, og at evalueringen i højere grad vil hænge sammen med målet og dermed blive mere konkret. Der vil nu være mere viden som stammer fra refleksion over praksis og mindre af forskellige meninger og holdninger med grundlag udenfor vores fælles praksis.

De forskellige meninger og holdninger har deres berettigede plads i refleksionsdomæner.

Nu skal vi øve os i, i fælleskab, at generere viden der baserer sig på praksis, refleksion og systematisk evaluering der tager udgangspunkt i vores fælles mål.

Årsplanen har haft to dele - en principdel og en udviklingsdel. Principdelen handler om vores værdigrundlag og er fundamentet for hele vores arbejde.

Udviklingsdelen indeholder lærerplanerne. Læreplanerne er et arbejdspapir som bruges for at vi i fællesskab kan udvikle vores daglige pædagogiske arbejde. Dette omfatter både voksne og børn i et fagligt perspektiv.

God læselyst

Monica Gil de Muro, leder af Sundby Asyl

Den nye ledelsesstruktur/ ”Netværket Asylselskabet”.

Københavns kommune har pr 1/1 2011 implementeret en ny ledelsesstruktur som skal reducere lederstillingerne på daginstitutionsområdet. Ledelsesstrukturen har to modeller.

- 1) Klyngemodellen hvor en leder har flere institutioner under sig, med hver sin pædagogiske leder.
- 2) Netværksmodellen hvor der er en institutionsleder, der samarbejder med andre institutionsledere under et forpligtende netværk. Netværkskoordinatoren bliver valgt blandt institutionslederne.

Netværket Asylselskabets Institutionsbestyrelse har valgt netværksmodellen for de 9 institutioner. Dette var en naturlig udvikling af det allerede eksisterende uforpligtende netværkssamarbejde.

I de sidste tre år har Sundby Asyl og Christianshavns Asyl haft en fælles leder og en daglig leder på hver institution. Fra den 1. juli 2014 er der en ny ledelsesstruktur. Sundby Asyl og Christianshavns Asyl har nu hver deres leder, så ”Netværket Asylselskabet” kommer til at bestå af 9 ledere med et forpligtende samarbejde.

Vi vil videreføre det tætte samarbejde med Christianshavns Asyl, som vi har opbygget gennem de sidste 3 år til gavn for børn, personale og forældre.

Tanken er at vi fortsætter med nogle fælles personalemøder samt store forældremøder med oplægsholdere udefra. Vi vil også arrangere nogle fælles aktiviteter for børnene på tværs af de to institutioner.

Gennem de sidste tre år har vi holdt fælles forældrebestyrelsesmøder, hvilket har været udviklende for begge forældregrupper. Der har været fælles forældremøder med temaerne O'HANE, kommunikation, sprogpakken, læringsstile, samt oplæg af Anne E. Knudsen omhandlende forskelle i udviklingen af drenge og pigers hjerner.

Alle temaerne er valgt på baggrund af, hvad der optager det pædagogiske personale. På denne måde får vi et fælles sprog i huset, både blandt personale men også blandt forældre og forældre/personale.

Vægtpædagogik

Livet igennem skal vi lære at håndtere det bombardement af indtryk og påvirkninger, der er med til at rykke på vores balance. Vi voksne stræber efter at give børnene mulighed for at kunne administrere og bevare en ligevægt i deres dagligdag.

Vi som personale prioriterer denne tilgang til det pædagogiske arbejde højt, og derfor bruger vi vores pædagogiske forum til refleksion og evaluering af vores indsats. Pædagogisk forum er ugentlig time er skemalagt til hver onsdag fra 8-9, hvor det uddannede personale har mulighed for at reflektere. På den måde justerer vi ugentligt vores pædagogiske indsats.

Hvad betyder vægtpædagogik?

- Vores hensigt er at skabe en balance i barnets liv. Det betyder, at vi holder øje med, hvad det er, vi lægger vægt på i vores daglige arbejde.

Vores indsats omkring mad er et eksempel på, hvordan vi arbejder med **vægtpædagogik**.

Dialog om kostens betydning for barnets trivsel er et forsøg på at skabe balance og vækst ved at inddrage forældrene. Kosten har en afgørende betydning for børns fremtid, og ”vægtpædagogik” kan medvirke til, at påvirke de nære omgivelser i en positiv retning, som er til glæde for barnet og dets familie. Med den nye viden om kostens betydning for trivsel, bidrager institutionen til en positiv balance hos børnene. **Vægtpædagogik åbner øjnene for de mange valg vi træffer og konsekvenserne af disse valg.** Derfor skal institutionens kostpolitik revideres og justeres jævnlige.

I år 2004 har vi udbygget vores kostpolitik i forhold til retningslinjer for fødselsdage i og udenfor huset. Disse retningslinjer er drøftet i personalegruppen, til forældrebestyrelsesmøde og på stueforældremøderne. Retningslinjerne med udgangspunkt i barnet er et bevis på, at vi via dialog på en ligeværdig måde praktiserer vægtpædagogik.

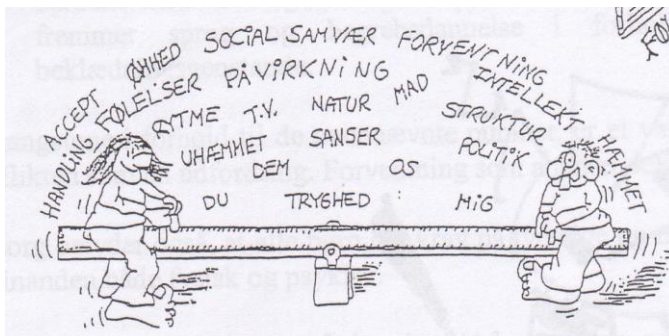
I 2005 kunne vi mærke, at kosten er med til dagligt at afbalancere og bringe børnene i vækst. F.eks. når vuggestuebørnene får formiddagsmåltid, som består af brød og vand, indtager deres krop den fysiske næring som de har brug for, og dette gør dem i stand til at modtage alle de input, der kommer fra læringsmiljøet i institutionen indtil det næste måltid.

I 2012 har vi indviet vores nye produktionskøkken og en ny æra er startet. Kunsten i denne nye æra er, at balancere mellem køkkenet som arbejdsplads for de voksne og inddragelsen af børnene i forhold til måltiderne. Dette er en opgave vi så småt er begyndt på, og vi vil gerne bringe systematik i dette felt. Dette er et spændingsfelt mellem samarbejde og indhold med forskellige perspektiver, som vi skal lære at balancere i.

I 2013 fik vi et sølv økospisemærke af fødevareministeriet fordi vores økologi ligger mellem 60-90 %.

Vi fik et diplom ”højdespringersmåltidet” af Københavns Madhus. Vi fik dette på baggrund af ”en ekstraordinær positiv udvikling, hvor initiativerne og indsatsen i køkkenløftet virkelig har løftet måltidet mærkbart – ja nærmest fået det til at lette i forhold til udgangspunktet.”

Livet kræver kendskab til en balancekunst.

Vi bestræber os på at skabe vækst og balance i børnenes liv her i institutionen. Dermed er ”vægten” et symbol på det daglige pædagogiske arbejde.

Sundby Asyls pædagogiske læreplan

Sundby Asyls pædagogiske læreplan er et arbejdsredskab for personale og forældre. Et redskab til at opnå de overordnede mål for det pædagogiske arbejde med børnenes læring og udvikling, der kan fremme alle børns potentialer og kompetencer.

Vi er en flerkulturel institution med mange lande repræsenteret. Her kan nævnes;

*Frankrig *Libanon *Pakistan *Danmark *Færøerne *Tyrkiet *Argentina *Alaska *Japan *Holland
*Tyskland *USA *Iran *Den Dominikanske Republik

I forhold til familiernes forskellige kulturelle baggrunde kan også nævnes, at nogle er blandede ægteskaber / forhold, hvor forældrene kommer fra to forskellige lande. Således er nogle familier tosprogede eller endda tresprogede.

Nogle børn har eller har haft søskende her i institutionen. Det betyder, at nogle familier har været tilknyttet Sundby Asyl over en længere årrække.

Hvordan forstår vi begrebet læring?

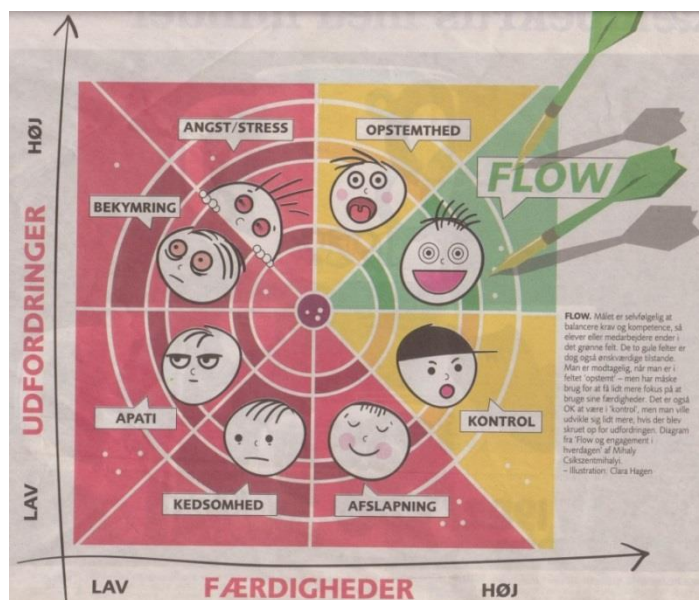
Det pædagogisk uddannede personale har arbejdet med læringsbegrebet. I processen var vi enige om, at følgende elementer indgår i begrebet læring:

- Læring er en individuel og livslang proces.
- Vi lærer gennem alle vores sanser.
- Vi lærer, når vi bevæger os i et trygt miljø.
- Vi lærer gennem at være i relationer og i samspil med andre.
- Vi lærer gennem udfordringer, og når der stilles passende krav til os. Kravene skal nøje afstemmes med respekt i forhold til det enkelte barn. De skal ikke være for store og heller ikke for små.
- Læring foregår ved at omgås nogle gode rollemodeller samt via spejling. Rollemodellerne her i Sundby Asyl er blandt andet i form af de voksne, der omgiver barnet i dets dagligdag her.
- Børn lærer bl.a. ved at efterligne hinanden.
- For at børnene kan lære, må vi voksne skabe forskellige læringsmiljøer. Vi skal med andre ord sørge for at lægge situationen til rette for barnet således, at vi tilgodeser barnets alder, udvikling og kompetencer.
- Læring er en dynamisk proces.
- Læring foregår ved, at barnet er aktivt og/eller aktivt observerende.
- Læring foregår ved fordybelse. Dette indebærer, at de voksne må have respekt for børnenes fordybelse.

- Læring forgår når de voksne også befinder sig i en fordybende proces. Dette oplevede vi i høj grad gennem vores to kompetencedage ”kreativitet i bogform 2013”. Her gav personalet udtryk for en stor selvoplevet fordybelse. Refleksioner over denne oplevelse, medførte en forståelse og en respekt for barnets fordybelse. På en evaluering har vi besluttet at bruge denne viden i vores pædagogiske praksis således, at den vil påvirke vores planlægning og ageren når vi ser et barn / børn der er fordybet i en leg. Vi vil have fokus på at mindske rutineafbrydelser i løbet af dagen. Dette er en ændring af vores legekultur, der perspektiverer begrebet ”respekt” i en helt anden vinkel.
- Læring sker ved anerkendelse af børnenes kunnen. Dette betyder bl.a., at de voksne deler børnenes glæde, når de viser, hvad de kan.
Ex: ”se, se jeg cykler” eller ”se, hvor højt jeg gynger”. At anerkende betyder ikke at respondere med et, ”hvor er du dygtig”, som knytter sig personligt til barnet, men med eksempelvis et ”ja, du har rigtigt fart på cyklen”. En respons, der knytter sig til barnets selvoplevede handling/kunnen.
- Læring foregår over tid og kræver gentagelser og øvelse.
- Der er ikke noget forudbestemt start- og sluttidspunkt ved læring.
- Læring forgår i både spontane og planlagte situationer.
- Læring foregår både fysisk/motorisk, psykisk og socialt.
- For at kunne skabe et læringsmiljø for børn, må personalet selv bevæge sig i et læringsmiljø. Et læringsmiljø hvor man lærer af hinanden, store og små.
- Børn kan ikke lade være med at lære.
- De voksnes opgave er at skabe et grundlag hos børn for trivsel, læring, dannelse og udvikling.

Vi lærer hvert sekund gennem hele livet, og børn specielt lærer uanset om vi voksne griber ind eller ej. Når vi har en plan omkring læring, er det vigtigt, at vi har en fælles forestilling om, hvordan læring foregår. ”Flow” er en god beskrivelse af, hvordan vi som mennesker lærer.

”Flow” er et engelsk begreb, som i dag bruges fagligt for at forstå børn og voksnes læreprocesser. Psykolog og lektor på Danmarks Pædagogiske Universitet Hans Henrik Knoop beskriver ”flow” således: ” *”Det nydelsesfulde liv”, også kaldet ”flow” opstår typisk under længerevarende fordybelse i noget, der er stærkt engagerende. Det er en tilstand, børn typisk er i, når de leger, og det er ofte ekstremt lærerigt, fordi tilstanden forudsætter en kombination af at være optimalt udfordret og optimalt koncentreret”*.

Udfordringer, som ikke står mål med barnets færdigheder, fremkalder angst. Færdigheder som ikke bliver udfordret skaber frustrationer og kedsomhed. Den bedste læring finder sted, hvor der er balance mellem udfordringerne og færdighederne, og dette forekommer i ”flow”.

De 6 obligatoriske temaer i læreplanen

Den 25. marts 2004 vedtog Folketinget Socialministerens lovforslag, der gør pædagogiske læreplaner obligatoriske. Loven trådte i kraft den 1. august 2004. Den pædagogiske læreplan skal indeholde 6 obligatoriske temaer, som er følgende:

1. *Barnets alsidige personlighedsudvikling / personlige kompetencer*

Dette betyder, at børnene formår at udfolde sig som stærke og alsidige personer. At børnene har selvværd og er i stand til at tage imod anerkendelse. Herunder også være i stand til at kunne give anerkendelse til andre. At børnene kan vise forskellige følelser som fx ked af det, glæde, vrede m.m. At børnene kan bruge deres fantasi og kreativitet samt udvise motivation.

2. *Sociale kompetencer*

Betyder at kunne etablere fællesskaber med andre, føle og udtrykke empati og respekt for andre, indgå i sammenhænge med andre og kende demokratiske værdier.

3. *Sprog*

At børnene over tid udvikler deres ordforråd, udtale, sprogforståelse, tone, nuancer, ordstilling, grammatik, kendskab til skriftsprog, rim og remser, tal og bogstaver og hvad disse skal bruges til, it/medier og kommunikation.

4. *Krop og bevægelse*

Fysisk udfoldelse, motorik, kendskab til og brug af kroppen.

5. *Naturen og naturfænomener*

Respekt og kendskab til natur, årstider, dyr, fødekæde, økologi, planter, miljø.

6. *Kulturelle udtryksformer og værdier*

Kendskab til forskellige kulturelle udtryksformer og værdier. Brug af sanser via musik, video, tegning, dramatik, ler, teater, maling m.m.

De ovennævnte 6 temaer hænger uløseligt sammen i en pædagogisk dagligdag. Lovgivningsmæssigt har man dog valgt at adskille temaerne. Dette er for at sikre og inspirere til, at dagtilbuddet skaber et rummeligt læringsmiljø, hvor der bl.a. er lydhørhed overfor børnenes nysgerrighed.

En fortælling der viser hvordan de 6 temaer hænger sammen:

*En pædagog og tre små vuggestuebørn går på tur til kirkens græsplæne for at plukke blomster. De tre børn på 2år går selv turen hen til græsplænen. Her styrkes deres **grov motoriske udvikling**. De leder i græsplænen efter forskellige blomster de kan plukke. De taler om de forskellige blomster, hvilke farver de har og hvad de hedder. Her styrkes børnenes **sproglige udvikling**. Ligeledes styrkes børnenes kendskab til forskellige typer blomster og deres farver i **naturen**.*

*De plukker hver især en buket af de blomster de selv synes er de fineste og passer bedst sammen. Børnene styrker deres **finmotorik** samt deres **personlige udvikling**, i og med at de selv for lov at vælge samt tage ansvar for deres egen blomster buket. Børnene snakker sammen, griner sammen med hinanden og den voksne. De hjælper ligeledes hinanden med at plukke, holde, vælge blomsterne og derigennem styrker de deres **sociale kompetencer**.*

*Når alle tre børn er færdige og tilfredse med deres valg af blomster går de vejen hjem til institutionen igen. Her finder pædagogen tre vaser og børnene hjælper med at putte blomsterne i vasen så de kan få noget vand at drikke. Til sidst stilles de tre blomsterbuketter på hver sit bord, som nu er pyntet fint op til dagens frokost. Dette er en del af den danske **kultur**, at pynte et bord fint og hyggeligt op inden der skal spises.*

Fokuspunkter for 2014 -2016

In de næste to år har vi valgt at have fokus på temaerne sociale kompetencer og natur og naturfænomener.

Sociale kompetencer

Motivation:

- Sociale kompetencer er en stor del af børnenes udvikling, og er afgørende for et godt institutionsliv.
- I begrebet sociale kompetencer ligger, at barnet altid omgiver sig i mange relationer til andre børn og voksne.
- Der sker en stor læring gennem de sociale samspil børnene befinder sig i, i dagtilbuddet.
- Der opleves til tider problematikker i huset i vores overgange fra den ene stue til den anden, hvor børnene kan have svært ved at begå sig i det nye fællesskab hvor der er andre regler, samt stilles andre krav og forventninger.
- John Andersen og Søren Gundelach har lavet et udviklingsprojekt i Jellinge kommune i nogle børnehaver om børns sociale kompetencer. De mener at de sociale kompetencer viser sig ved at barnet er: nysgerrigt og undersøgende, tager initiativer, kan samarbejde, lever sig ind i andre og deres følelser, tager vare på sig selv, kan kommunikere
- Ved at sætte fokus på sociale kompetencer vil vi gerne støtte børnene i at udvikle et godt selvværd og selvtillid.

Definition af selvværd, selvtillid og integritet:

Selvværd

Selvværd betyder, at man oplever, at man er værdsat. Din personlighed giver dig retten til at være dig selv. Forudsætningen for et godt selvværd er, at børnene føler, at de er unikke, samtidig med at de er en del af et fællesskab.

”Se hvem jeg er!” – **det indre jeg, de skjulte sider.**

Selvtillid

Selvtillid er, at barnet erobrer kompetencer, som giver dem en oplevelse af at kunne noget.

Personlig udvikling sker hele tiden, kompetencer erobrer man.

”Se hvad jeg kan!” – **det ydre jeg, de synlige sider.**

Integritet

Integritet er en oplevelse af helheden i den personlige fremtrædelse. Personen oplever at være i kontakt med sig selv og kunne balancere mellem det indre og det ydre. At opnå integritet er en lang proces, da det tager lang tid at opleve sig selv som unik i samspil med omgivelserne.

Man oplever evnen til at kunne justere sig selv og ændre sin adfærd, uden at miste sig selv. For eksempel: retten til at sige sin mening og tro på sig selv og holde fast på sit ståsted. At bevare en positiv oplevelse af sig selv.

Et barn der mødes med respekt når det udtrykker fx ”nej, jeg er færdig” bliver styrket i sin oplevelse af integritet.

Vores mål

- Skabe glæde og positive følelser ved fællesskabet
- Styrke evnen til at indgå kompromisser
- Hjælpe dem med at blive bevidste om egne og andres grænser
- Lære de sociale spilleregler i lege
- Skabe rum for at børnene kan danne venskaber på tværs af alder og køn
- Hjælpe børnene til at anerkende hinanden og deres forskelligheder samt behov
- At børnene lærer at samarbejde med hinanden og drage omsorg for hinanden
- At børnene lærer at vise deres følelser og empati for de andre børn
- At børnene lærer at sætte ord på egne følelser, ønsker og behov.
- At alle børn oplever at være en del af, og bidrage til, et fællesskab
- At alle børn skal støttes i at give udtryk for egen mening. I vuggestuen bl.a. ved at sige ja og sige nej og i børnehavegruppen at have begyndende argumentation for sine valg.
- Vi vil gerne støtte børnene i overgangen fra stue til ny stue, og i overgangen fra børnehave til skole. Målet er at gøre overgangen nemmere så børnene har lettere ved at indgå i de nye sociale konstruktioner og dermed optimere børnenes deltagelsesmuligheder i de nye sociale relationer.
- At de voksne anerkender og respekterer børnene som de personer de er

I Sundby Asyl ser vi anerkendelse som:

- At blive set som man er.
- At blive taget alvorligt.
- At blive mødt på en ligeværdig måde.
- At opleve at være god som man er.
- At blive udfordret på baggrund af ens potentialer

Anerkendelse bygger på den voksnes evne og vilje til at forholde sig åben til barnets indre behov, følelser og **hensigter** i stedet for kun at fokusere på barnets handlinger.

Anerkendelse er måden vi møder andre mennesker på, så de føler sig **set, hørt og forstået**.

I Sundby Asyl praktiserer vi anerkendelse i overensstemmelse med vores værdigrundlag, der består af 5 værdier: **Respekt, Udvikling, Sociale færdigheder, Omsorg og Forpligtelse**.

Ex: I stedet for at sige ”DU må ikke plukke blomster fra krukkerne”, siger vi ”Jeg vil ikke have du plukker de fine blomster fra krukkerne, men du må gerne dufte til dem. Har du lyst at plukke noget må du gerne gøre det herover ved de andre bede ved frugttræerne.”

Hvad vil vi gøre?

- Vi vil skabe en god barn-voksen relation så barnet føler sig tryk og tør kaste sig ud i andre sociale samspil.
- Vi vil være åbne overfor de relationer børnene selv danner, også dem der dannes på tværs af stuerne, og støtte op om disse relationer.
- Vi vil arbejde på at sammensætte mindre grupper, der støtter op om børnenes sociale relationer
- Vi vil støtte børnene i at deltage i gruppelege og vi vil planlægge fælles oplevelser
- Vi vil hjælpe børnene til i høj grad, at kunne løse deres konflikter ved selv at komme med løsningsforslag.
- Vi vil være opmærksomme på vores rolle som forbillede/rollemodel.
- Vi vil have fokus på pædagogiske aktiviteter, der styrker børnenes samarbejdsevner. Fx de daglige rutiner som madlavning, garderobe, toilet, rydde op, spise mad mm.
- Vi vil lave kreative processer hvor børnene er fælles i produktionen. De skal arbejde tæt ved siden af hinanden, tage hensyn, vente på tur og lave aftaler om processen.
- Førstehjælpskursus med en instruktør fra Falck.
- Vi vil hjælpe/støtte forældrene i, at lave legeaftaler.
- Vi vil bruge legepladsen til regellege
- Vi vil bruge samling/rundkreds til at lytte til andre, tage imod fælles beskeder, tør sige noget i en stor gruppe, udtrykke sig klart, give plads til andres udsagn samt tør sige sin mening.
- Vi vil lære børnene at sige farvel, og lære børnene at indgå i et nyt socialt samvær udover hjemmet. Fx når et barn begynder i vuggestue skal vi støtte barnet i at sige farvel til mor og far, og dernæst i at indgå i fællesskaber med børn og voksne i institutionen.

Natur og naturfænomener

Motivation

- Der var en stor enighed i personalegruppen om, at natur og naturfænomener er en af de læreplansområder hvor der er plads til udvikling i Sundby Asyl.
- Vi er i gang med at kigge på vores legeplads som et pædagogisk rum, så det er oplagt for os at have fokus på natur og naturfænomener.
- Naturen er verdens største leg og læringsrum
- Vi ønsker at bringe vores børn tæt på naturoplevelser da de fleste af vores børn bor i lejligheder i byen.
- Natur og ude liv er vigtig for at fremme børnenes sundhed.

Mål:

- Give børnene muligheder for at natur og naturfænomener bliver en del af deres hverdag
- Give børnene en forståelse for naturfænomener
- Give børnene viden, glæde og mod på naturoplevelser.
- Lære børnene at omgås dyr og insekter med respekt
- Give børnene mulighed for at bruge deres sanser i naturen
- At lære børnene om årstiderne
- At følge børnenes egne spor
- At lære børnene om økologi og gøre dem miljøbevidste
- At udvikle børnenes respekt og forståelse for naturen
- At lære børnene at bruge naturen som kilde til leg.
- At børnene får kendskab og fortrolighed med de dyr og insekter der er i nærmiljøet, fx mariehøns, edderkopper, regnorme, bænkebidere mm
- At afprøve, undersøge og studere vejret

Hvad vil vi gøre?

- Vi vil samle elementer som sten, sand, mudder, blade, kastanjer, græs, blomster, agern mm. og undersøge dem, samt lave forskellige kreative processer med dem.
- Vi vil tage på ture i naturen på forskellige tidspunkter af året
- Tage på ture til fx skov, strand, sø, naturcenter Vestamager, Kløvermarkens økocenter
- Have fiskenet med
- Lege dyrevæddeløb med fx snegle.
- Følge træerne i de forskellige årstider. Her også klatre, mærke, tegne, benytte bladene og nedfaldne kviste.
- Bruge legepladsen som et pædagogisk rum med plads til læring og sanseoplevelser.
- Undersøge dyr/insekter på legepladsen
- Vi vil have fokus på de fire årstider
- Vi vil plante nogle planter på legepladsen og følge deres udvikling. Her skal børnene inddrages i at passe på planterne
- At sætte forskellige frø som fx: ærter, bønner, solsikke, karse, så børnene kan følge det spire og gro.
- Vi vil arrangere forskellige aktiviteter med forskellige emner der omhandler naturen. Fx ”fisk” – læse om fisk, se fisk i akvarium, pille en fisk, spise en fisk, lugte, smage røre.
- Have fokus på ”fra jord til bord”

- Vi vil lave "eksperimenter" med naturens elementer. Fx is smelter og bliver til vand, der fordampes og forsvinder.
- Have fokus på miljøbevidste handlinger, fx sortere papir, samle skrald, bevidsthed om madspil, slukke lyset når vi forlader rummet mm.
- Have endnu mere fokus på vores madlavning - samtale med børnene om hvor maden kommer fra, samt se hele produkter fx en hel knoldselleri inden den bliver til en ingrediens i suppen.
- Tage på vores årlige bondegårdstur og i relation til denne, have fokus på bondegårdsdyr som tema på stuerne

Dokumentation for de to fokusområder:

Vi dokumenterer vores pædagogiske arbejde gennem:

Infotavlerne på hver af de tre stuer, som bliver skrevet hver dag og efterfølgende nedskrevet i en bog hver morgen, så man har mulighed for at gå tilbage og læse hvad der er forgået af pædagogisk arbejde gennem året. Vi bestræber os på at tavlerne afspejler det rige liv der leves på stuerne. Det er vores hensigt, at forældrene får indsigt i vores pædagogiske tanker og virke.

Bro bro brille, som er vores interne blad der udgives 4 gange om året. Her beskriver og reflekterer vi over det liv der leves i Sundby asyl. Bladet består af input fra både børn, forældre samt personale.

Plancher med billeder og tekst fra forskellige arrangementer og projekter i huset.

Infobreve der udgives ca. en gang om måneden, med sidste nye informationer fra huset.

Praksisfortællinger der viser et lille udsnit af hverdagen som nedskrives og bruges til refleksion over det pædagogiske arbejde, samt til forældresamtaler.

I Sundby Asyl ser vi arbejdet med de seks temaer i læreplanen som en stor medvirkende faktor i at styrke børnenes læring og dannelse. Derfor bliver dette arbejde så essentielt.

Målsætning for læring og dannelse

Trivsel er en forudsætning for at indgå i en læreproces, som foregår hele livet igennem. Vi i Sundby Asyl ser vigtigheden i at have fokus på at fremme børns trivsel. Dette harmonerer med Netværket Asylselskabets 9 institutioners motto: **Børn, Vækst og Fremtid.**

**For at kunne modtage læring, skal man færdes i et trygt miljø.
Derfor er vores overordnede mål:**

- At skabe optimale betingelser for dit barns liv i institutionen ud fra de givne rammer.
- At give dit barn mulighed for at få en forståelse af, hvordan tingene hænger sammen.
- At lære børnene at omgås hinanden kærligt og ordentligt.
- At lære barnet at lytte til sig selv, sine ønsker og behov og indrette sin levevis derefter.
- At skabe en helhed for barnet i små enheder – fra radiserne til de røde, til de grønne.
- At skabe en helhedsopfattelse i takt med barnets evner, og med den tid barnet opholder sig i institutionen.

Vi vil fortsat bestræbe os på at støtte børnenes udvikling, fra de kommer som næsten 1-årige, indtil de skal forlade os, således at deres ”rygsæk”, når de er 6 år, vil være fyldt med brugbare oplevelser og erfaringer. Det er ikke lige gyldigt, hvad vi tilbyder dit barn. ”Rygsækken” må ikke være tung. Den skal være let at bære, så dit barn bevarer lysten til at vide mere, at undre sig over livets gåder og udforske livet med spørgsmål.

Målet på kort sigt er:

- At dit barn udvikler sig i takt med sin alder, med tillid til sig selv og sine oplevelser.
- At dit barn oplever sig selv i en proces.
- At dit barn vokser sig stor og stærk med nysgerrighed og mod på livet.

Selvtillid opnås med en ” se hvad jeg kan” – oplevelse

Målet på lang sigt er:

- At dit barn forlader institutionen for at starte i skole med en sikkerhed på sig selv og en afklaret identitet, som svarer til en 6-årigs.
- At dit barn kan modtage en besked og tage ansvar for sig selv. Ansvar i forhold til barnets alder.
- At dit barn kan kanalisere og anvende sin energi på en hensigtsmæssig måde.
- At dit barn er et selvstændigt individ, som har lyst til at udforske verden sammen med andre selvstændige individer.
- At give barnet en ægte følelse af at være vigtig og elsket.

Selvværd opnås ved gentagelse af oplevelsen ” Jeg har en betydning for nogen, der sætter pris på, at jeg er til”

**SELVVÆRD OG SELVTILLID GIVER BARNET MOD PÅ AT VÆRE MESTER FOR
EGET LIV**

Aktiviteter i læringsmiljøer som fremmer læreprocesserne generelt

Vi ser følgende aktiviteter som redskaber til at opnå vores mål;

”Rejse i verden”:

”Rejse i verden” er en fantasirejse. Vi startede med ”rejserne” i år 2000, og de er blevet til Sundby Asyls varemærke. Aktiviteterne som foregår under ”rejsen”, smitter af på mange af børnenes andre aktiviteter, som foregår i huset. Fx sprogstimulering, sang, musik, tur, mad, tegning, maling, collager m.m.

”Rejse i verden” tager udgangspunkt i:

- Udvalgte lande, der er repræsenteret her i institutionen.
- Dans, sang, mad, flag, musik, plakater, tøj, eventyr og verdenskort.
- Hjælp fra forældrene, rejsebureauer, ambassader og biblioteker.
- Maddage, hvor forældre laver mad fra det land, vi rejser til.
- Fælles rundkreds for alle 3 stuer for at markere, at vi tager ”afsted”.
- ”Hjemrejse” markeres også ved en fælles rundkreds.

Forberedelserne til en ”rejse” varer 14 dage. Tidsrammen for selve ”rejsen” er ligeledes 14 dage. Dog varer ”rejsen” i Danmark 4 uger, da denne indeholder flere aktiviteter end de øvrige ”rejser”. Af aktiviteter kan bl.a. nævnes sightseeingtur med børn og forældre, samt bondegårdstur ligeledes med børn og forældre.

I vores interne blad, ”Bro Bro Brille”, er der beretninger og dokumentation over ”rejserne”. Vi laver ydermere plakater.

Formålet med ”Rejse i verden” er:

- At styrke børnenes identitet hver især og sammen.
- At udvide børnenes horisont med konkret kendskab til børnegruppens etniske sammensætning.
- At støtte op omkring inklusion.

Vi fortsætter med ”Rejse i verden” i 2014/2015/2016. Alle tre stuer deltager i ”rejsen”. Hvert år vælger vi at rejse til et land der er repræsenteret i børnehavegruppen, så vi har mulighed for at ”besøge” deres land inden de skal i skole. I år ”rejser” vi til Libanon, samt 4 uger i Danmark.

Rytmik:

Rytmik en gang om ugen på radisestuen og rød stue.

Grøn stue har rytmik i en lejet sal i Oliebladsgade. Siden 2009 har vi med succes benyttet en rytmikinstruktør der er tilknyttet salen. Eftersom det giver stor mening for både børn og voksne fortsætter vi med denne ordning.

Tur:

Når vi bevæger os på ture, foregår det altid i mindre grupper. Vi overvejer og planlægger hvorvidt vi skal gå, bruge klapvogne (til de mindste radisebørn) og/eller benytte offentlige transportmidler som bus, tog, metro eller institutionens egen bil. Institutionens bil bruges kun af institutionens børnehavegruppe og der er installeret autostole som er godkendt til denne aldersgruppe. Her kan også nævnes, at vi har udarbejdet en tur og trafikpolitik i forhold til ovenstående.

Kreative aktiviteter:

I forhold til kreative aktiviteter er det næsten kun fantasien, der sætter grænser. Vi kan som eksempler nævne: maling, tegning, collage, ler, modellervoks, m.m.

Vi benytter også de tilbud der er i børnekulturhuset til, om kreative værkstedes aktiviteter.

Højtlesning/bøger og billeder:

Vi bruger biblioteket til at supplere brugen af bøger. Hos de største børn bruger vi højtlesning, og hos de mindre børn bruger vi fortrinsvis billederne i bøgerne til fortælling, samt sangbøger/mapper.

Inddragelse af børn i dagens praktiske gøremål:

Vi bestræber os på at inddrage børn i alle de daglige gøremål, hvor inddragelse giver mening. Herunder fx borddækning, hvor børnene deler kopper, tallerkener og service ud. Derudover deltager børnene i oprydning. Vi støtter børnenes selvhjulpenhed når de f.eks. skal tage tøj af og på.

Teater:

Teaterture er en del af vores kulturelle tilbud til børn. En del af teaterturene foregår i nærmiljøet som f.eks. i børnekulturhuset eller på biblioteket. Vi benytter også børneteatrene i byen, både udendørs og indendørs. Børnene oplever også teater/cirkus i selve institutionen.

Efteruddannelse for personalet

I Sundby Asyl er vi opmærksomme på at dygtiggøre personalet, for at højne kvaliteten i vores daglige pædagogiske praksis.

Det uddannede personale deltager i kurser og efteruddannelser af forskellig karakter, som er relateret til vores kerneopgaver.

I juni 2014 er 4 pædagoger begyndt på et kursus der omhandler ”aktionslæring”. Alle 4 pædagoger har startet et projekt op, der omhandler legepladsen og dens muligheder som udover i vores pædagogiske arbejde. Aktionslæring er en metode hvor målet netop er, at få implementeret nye tiltag i vores daglige arbejde. De 4 pædagoger skal på næste kursusdag i september 2014.

Evaluering af den pædagogiske læreplan

Begrebet evaluering betyder at vurdere:

- Evaluering er et redskab til at blive klogere på de visioner og handlinger, vi har sat os for.
- Evaluering er at kigge tilbage på de pædagogiske processer og systematisk vurdere, om vi har nået det, vi gerne ville.

- Den formelle evaluering er den evaluering, som skal dokumenteres overfor kommunen i forbindelse med den pædagogiske læreplan.
- Gennem dialog og refleksion vurderes et stykke arbejde.
- Evaluering handler ikke om måling og heller ikke om detaljeret kontrol.
- Det er **processen**, der bliver evalueret, og ikke børn og personale.
- Evaluering skaber et læringsmiljø for både børn og voksne.
- Evaluering er en integreret del af vores praksis og er med til at optimere arbejdet.

Evaluering af den pædagogiske læreplan har fundet sted på to niveauer:

- **Procesevaluering** som er personalets interne evaluering, der foregår både formelt og uformelt og som foregår løbende. F.eks. at have stuemøder hver uge, samt *pædagogisk forum* som er et refleksionsrum. Mødet afholdes hver onsdag fra 8-9 for det uddannede personale samt studerende og giver os tid og rum til systematisk dialog og refleksion.
- **Resultatevaluering**, som også er til ekstern brug, foregår på det formelle plan én gang om året i forbindelse med udformning af læreplanen.

Evaluering er blevet en daglig praksis, f.eks. tavlerne, personalemøder, stuemøder, forældremøder, forældresamtaler mm. Den måde at arbejde på gør, at vi hele tiden justerer vores praksis. Vi kan se, at vi i løbet af de sidste år har udviklet en **evalueringskultur**.

”Når vi sætter fokus på det vi gør, så bliver det synligt, og når det er synligt, bliver vi klogere”.

Til evalueringer bruger vi følgende spørgsmål:

- Hvad gik godt?
- Hvad gik mindre godt?
- Hvad var årsagen?
- Hvad skal justeres?

I Sundby Asyl har vi brugt et pædagogisk forum, til evaluering af den pædagogiske læreplan. Alle pædagoger havde på forhånd forberedt sig skriftligt.

Vi vurderer at vi i høj grad har nået de mål vi har fastsat indenfor de to temaer vi har sat fokus på. Dette gennem det pædagogiske arbejde, som er blevet udført i de sidste to år.

Dette arbejde gav anledning til videreudvikling og forandring i vores praksis i forhold til:

Barnets alsidige personlighedsudvikling:

- Børnene bliver dagligt udfordret til at være sig selv, prøver selv at løse konflikter, stå frem, holde på sin ret/mening. Dette sker blandt andet i den daglige rundkreds.

- Inddragelse af forældrene i børnenes alsidige personlighedsudvikling bl.a gennem trivselssamtaler.
- Bamsen Amigo, der kommer på besøg i weekenden hos et barn fra børnehavegruppen. Med sig har Amigo en bog, hvor børn og forældre sammen skriver om weekendens fælles oplevelser. Bogen bruges i rundkredsen den efterfølgende mandag.
- Børnehavegruppen har haft et fortællerforløb, med en instruktør udefra. Venskaber var emnet under forløbet.
- Ud fra vejledning fra PPR har vi brugt sociale historier, billeder mm, til at understøtte børnenes personlighedsudvikling.
- Børnehavegruppen har ophængt gardiner som skillerum. Dette er for at skabe mindre/flere rum.
- Børnehavegruppen har ændret den daglige rytme omkring deres rundkreds. Dette med baggrund i børnenes behov.
- Vi har støttet børnene i deres overgang fra børnehave til fritidshjem/skole. Vi har her fået øje på at der her er plads til forbedringer, hvilket vi vil arbejde på i de kommende to år.
- Videreudvikling af de ugentlige rytmik aktiviteter i huset.
- Når et barn rykker til en ny stue sker det med baggrund i det uddannede personales drøftelser om følgende: alder, udvikling, venskaber, parathed samt børnegruppernes sammensætning.
- Særligt fokus i småbørnsgruppen i forhold til børnenes selvhjulpenhed. Et bevidst øvelsesrum i de daglige pædagogiske rutiner, hvor der er tid og plads til at børnene kan øve sig i at mestre tingene selv. For eksempel toilet, garderobe, borddækning, oprydning mm.
- Småbørnsstuen har deltaget i et projekt om at gøre Gode gerninger gennem DR Ramasjang/Ultra.
- Pædagogernes bevidsthed om deres rolle i den anerkendende tilgang i deres relationer med hinanden, børn og forældre. Dette indebærer en god tone, samt anerkendelse af andres følelser, frustrationer og holdninger.
- Vi har øget bevidstheden om at småt i virkeligheden kan være meget stort.
- Vi giver børnene flere muligheder for, at komme med ideer og forslag og er mere opmærksomme på at inddrage deres ønsker, samt at give dem mulighed for at vælge.

Kulturelle udtryksformer:

- Bruger tolk efter behov ved forældresamtaler.
- Alle de aktiviteter der hører under ”rejse i verden”.
- Bevidst sammensætning af personale med forskellige kulturelle baggrunde.
- Under vores ”rejse i Danmark” oplevede vi på vores bondegårdstur for første gang, at kunne lukke huset af. Alle var med, dvs. alle børn havde et familiemedlem med og vi var i alt 100 personer afsted.
- Børnene bliver bekræftet i hvem de er og hvor de kommer fra.
- Holde traditioner, fx jul med en julemiddag, fastelavn, påske mm.
- Nye traditioner i huset: bedsteforældredag og fælles legedage med de øvrige institutioner i Netværket Asylselskabet, børnegudstjenester i Sundby Kirke.
- Markant udvikling ift. mad og måltider: kulinarisk, ernæringsmæssigt, økologi, pædagogisk mm.

- Fået sølvøkologiske spisemærke, samt diplom for ”Højdespringer diplom” uddelt af Københavns Madhus.
- Projekt ”Kreativitet i bogform”, hvor vi har arbejdet systematisk med fremstilling af bøger.
- Kreative pædagogiske aktiviteter: male, tegne, klippe, klistre mm., både i huset og i børnekulturhuset.
- Teaterture, hvor alle tre grupper har været i teateret.
- Ture ud af huset både gående, med offentlig transport, med egen minibus.
- Daglig samling/rundkreds med sang, rim remser, sangleg, historie fortællinger og m.m.

Vi justerer løbende vores praksis ved at evaluere hver gang vi har haft en aktivitet/arrangement. Dette gør at vi ikke føler der sker de store forandringer, hvor alting vendes på hovedet. De små justeringer undervejs gør, at det virker som en naturlig del af vores pædagogiske praksis. Forældrebestyrelsen bliver løbende inddraget i arbejdet med den pædagogiske lærerplan. Der er et fast punkt på dagsorden til Forældrebestyrelsesmøder, hvor de sidste måneders pædagogisk arbejde gennemgås.

Ligeledes inddrages alle forældre så meget som muligt i vores arbejde, således at der hele tiden er åbenhed og indsigt i hvad vi arbejder med.

Udover de seks temaer i læreplanerne og vores udvalgte fokusområder af disse, er året 2013 også året hvor der blev indført ”Pejlemærker for pædagogisk kvalitet i dagtilbuddet”. Af disse vælges der fra kommunens side også et fokus pejlemærke, som alle institutioner i kommunen skal arbejde med for at skabe fælles fokus.

Pejlemærker for pædagogisk kvalitet i dagtilbuddet 0-18 år

Københavns kommune har nedsat et udvalg, der skal sikre den pædagogiske kvalitet i dagtilbuddet. Imens Anne Vang var Børne og ungdomsborgmester har udvalget arbejdet med forskellige konkrete bud på, hvordan vi styrker institutionernes arbejde med den pædagogiske kvalitet. Målet er at skabe kvalitet for alle børn i de københavnske dags-, fritids- og ungdomstilbud, og et af de nye tiltag er at udvalget har udviklet 6 pejlemærker for pædagogisk kvalitet.

De 6 pejlemærker er:

- **Sociale relationer – positiv voksenkontakt hver dag:**
Alle børn og unge har ret til positiv voksenkontakt hver dag – og udsatte børn og unge har et særligt behov for at blive set og få omsorg. Alle børn skal opleve et trygt og omsorgsfuldt miljø, hvor de mødes med respekt og anerkendelse.
- **Inklusion og fællesskab – Børne og ungdomsfællesskaber for alle**
Alle børn og unge skal opleve at være en del af et socialt fællesskab. Børn og unge med særlige behov skal inkluderes i fællesskaber med udgangspunkt i deres behov og muligheder. Personalets respekt for børnenes og de unges egne kulturfællesskaber er i centrum.

- **Sprogindsatsen – muligheder gennem sprog**
Alle børn og unge skal have de bedste udviklingsmuligheder for deres sprog
- **Forældresamarbejde – forældrepartnerskab**
Forældre og institution skal indgå et tæt og ligeværdigt samarbejde om det enkelte barns eller unges udvikling og trivsel. Forældrene er en ressource ift. samarbejde om deres børn og skal ses som et partnerskab.
- **Sammenhæng – også i overgange**
Alle børn og unge skal opleve en helhed i deres liv. Ved overgang fra et tilbud til et andet, skal barnet/ den unge og deres forældre opleve, at der samarbejdes om at skabe en tryk og god overgang
- **Krav om refleksion og metodisk systematik i den pædagogiske praksis**
Alle institutioner skal vælge en konkret metode, således at der – på mangfoldige måder – arbejdes systematisk og reflekteret. Institutionerne skal skabe rum for refleksion over det pædagogiske arbejde og kunne indgå i en dialog omkring deres pædagogiske praksis. I valg af metode skal der tages afsæt i den enkelte institutions Børne og unge gruppe og øvrige lokale forhold.

I 2014 har kommunen valgt at sætte særligt fokus på pejlemærket der omhandler sprog. Vi har som personale i Sundby Asyl fokus på at tænke pejlemærkerne og deres mål ind i vores pædagogiske arbejde.

I 2014 hvor fokus er på pejlemærket sprog har vi eksempelvis:

- Sendt størstedelen af det uddannede personale på kursus i ”sprogpakken”,
- Lavet projekter på stuerne ift. folde en sang ud med børnene
- Haft forløb omhandlende dialogisk læsning med Mille Brink
- Brugt TRAS materiale (Tidlig Registrering Af Sprog)
- Løbende drøftet vores sprogarbejde i hverdagen på stuemøder og pædagogisk forum
- Lavet sprogvurderinger
- Brugt dialogisk læsning som metode
- Haft sprog på dagsordenen til personalemøder og forældrebestyrelsesmøder.
- Haft sprog som en ud af fem faste punkter ved trivselssamtaler med forældrene.

Frederik

Børnemiljøvurdering

”Børn i dagtilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring.” (Den 1. juli 2006 vedtog regeringen at indføre en børnemiljølov. Loven blev fuldt implementeret i 2009.)

Børnemiljøet skabes af den gensidige påvirkning, der finder sted mellem børnene og omgivelserne.

Børnemiljøvurderingen skal sikre, at følgende forhold er i orden i institutionerne:

- Fysisk miljø er institutionens indre/ ydre rammer, legeplads osv.
- Psykisk miljø er i forhold til venskaber, medbestemmelse og hvordan børnene trives med hinanden og de voksne.
- Æstetisk miljø er institutionens indretning, pynt og dekorationer.

De fysiske, psykiske og æstetiske miljøer påvirker hinanden og kan derfor ikke ses som isolerende enheder.

Følgende tiltag har vi gjort for at optimere børnemiljøet:

- Rytmik med instruktør i Oliebladsgade for børnehavebørnene.
- Førstehjælpskursus for børn over tre år.
- Vedligeholdelse af vores sukkerpolitik hvor vi bruger sukker som krydderi. Vi har lavet en inspirationsmappe, så forældrene kan få nogle sunde alternative ideer når de holder fødselsdag og afslutning her i huset.
- Fokuspunkterne tilgodeser børnenes trivsel og udvikling.
- Indkøb af redskaber til børnene når de deltager i madlavning.
- Videreudvikling af børnenes inddragelse ift. mad og måltider.
- Vedligeholdelse og justering af indretning af legepladsen med henblik på sikkerhed.
- Grønt miljø med blomster både inde og ude og på altanerne.
- Børneinterview af børnehavebørn omkring hvordan det er at gå i børnehave.
- Småbørnsstuen har været med i et god-gernings-projekt, hvor de har samlet på ”gode gerning beviser”.
- Filtudutter til stole, så det ikke larmer, når de leger eller man skal flytte på stolene.
- Scenekift fra aktivitet til måltiderne, hvor måltiderne markeres med fx musik og dug på bordene.
- Vedligeholdelse af håndhygiejne med håndvask efter toiletbesøg og før alle måltider.
- Forældremøde omkring det psykiske miljø i børnehavegruppen med fokus på konflikter og venskaber.
- Forældremøder med forskelligt indhold i huset.
- Udarbejdet nye retningslinjer til legepladsen, hvor både sikkerhed og pædagogikken er i fokus. Vi arbejder fortsat videre med legepladsen som et pædagogisk rum.
- Legepladsinspektion fra Københavns kommune. Alt var ok.
- Koloniophold for alle børn som er fyldt 3 år, fra tirsdag til fredag.
- Vi lufter ud flere gange dagligt. Der er synlige instrukser på stuerne.
- Vi sætter opslag op til forældre med informationer i tilfælde af børnesygdomme.

- Netværket Asylselskabets proces omkring ”det gode børneliv”, hvor vi sætter fokus på vores fælles værdier O’HANE (omsorg, humor, anerkendelse, nærvær, engagement).
- Opmærksomhed på at de voksne er rollemodeller. Dette gælder i omgangstone, samvær, konflikter, alt sammen med en anerkendende tilgang.

Børnemiljøvurderingen er en proces, som aldrig bliver færdig, altid i udvikling, altid mulighed for forbedring.

Børnemiljøvurdering med inklusion som fokus

Tankegangen og krav om inklusion kommer fra et politisk og lovgivningsmæssigt niveau på samme måde som den pædagogiske læreplan.

Inklusion hører under børnemiljøvurderingen, da den er forudsætning for trivsel, udvikling og læring.

Inklusion handler om, at alle børn har ret til at være en del af et fællesskab.

Alle daginstitutioner er forpligtet til så vidt muligt, at sikre at alle børn er en del af et fællesskab samt at alle børn, har både gode venner og trygge voksne at være sammen med.

Arbejdet med inklusion kræver ny viden og en fokuseret tilgang for at understøtte og udvikle den indsats vi har i forvejen. Arbejdet med barnets sociale kompetencer er en væsentlig del af inklusion, derfor har vi valgt ”sociale kompetencer” som fokuspunkt for 2014-2016.

I Sundby Asyl arbejder vi med fokus på inklusion, med baggrund i den tanke at hvert barn og familie er unik. Alle børn og familier kan i perioder være i en udsat position og have brug for en særlig indsats.

Hvert barn er unikt i et fællesskab og vi støtter børnene i, at deltage i et fællesskab på egne præmisser og med egne forudsætninger.

Vi har kortlagt alle de forældresamtaler vi holder i huset og har systematiseret hvornår de afholdes. Inden hver trivselssamtale snakker pædagogerne fra barnets stue sammen og laver en skriftlig beskrivelse af barnet ud fra følgende områder: fysisk, psykisk, socialt, kognitivt, og sprogligt. Derudover udarbejdes der en handleplan. Beskrivelsen er et arbejdsblad for personalet og er et godt redskab til at forstå barnet og dets udvikling, til brug ved forældresamtaler, samt når barnet rykker fra stue til stue.

Derudover holder vi altid en infosamtale med forældrene inden børnene begynder i institutionen. Her spørges der bl.a ind til barnet, dets rytme og behov, samt fødsel og første tid. Her udarbejdes en individuel plan for barnets indkøring i institutionen.

Disse samtaler hjælper til at sikre at både barnet og familien bliver inkluderet i Sundby Asyl.

Infosamtaler holdes ligeledes med forældrene, når barnet rykker fra en stue til en anden. Her bydes familien velkommen og der fortælles om stuens rytme, krav og forventninger. Forældrene har også her mulighed for at give informationer omkring barnet, eller for at stille spørgsmål til stuens praksis.

Vi har et tæt tværfagligt samarbejde med den pædagogiske konsulent, PPR, talepædagoger, sundhedsplejesker, støttepædagoger, mm. for at optimere vores indsats omkring de børn eller dén børnegruppe der i perioder har særlige behov.

Særlig indsats i forhold til udsatte børns læring

Vi vil til stadighed skærpe vores opmærksomhed, når en bekymring for et barn opstår.

Alle bekymringer vedrørende børn drøftes med ledelsen. Ledelsen er altid med i beslutninger, der vedrører en konkret bekymring.

Ligeledes deler personalet deres bekymring med kolleger og forældrene til barnet.

På baggrund af disse drøftelser og refleksioner udarbejdes der en plan for barnets og familiens videre forløb.

Vi har i huset en krise- og beredskabsplan, og en sorg/omsorg og kriseplan. Personalet i Sundby Asyl har deltaget i forskellige kurser og projekter om eksempelvis børn, der vokser op i familier med alkoholproblemer, og om sorg og krise. Det skaber en tværfaglighed, som er med til at opkvalificere os til at varetage arbejdet med udsatte børn.

For at opnå en større grad af tværfagligt samarbejde, vidensdeling og kontinuitet for institutionerne i forhold til de fagpersoner fra forvaltningen, som vi samarbejder med, har Københavns Kommune organiseret en faglig support til institutionerne som bliver kaldt ”ressourceteam”.

Målet er et tværfagligt samarbejde, der handler om at arbejde side om side for at hjælpe de børn som går i vores institutioner.

Vi er glade for at have mulighed for at deltage i et ressourceteam, da vi mener, at vi på denne måde vil kunne opkvalificere vores indsats omkring det enkelte barn eller børnegruppe.

Vi kan med forældrenes samtykke drøfte vores bekymringer om det enkelte barn i ressourceteamet og opnå en tværfaglig behandling af bekymringer, hvor de respektive faglige blikke på den enkelte sag, komplimenterer hinanden og åbner op for nye perspektiver og løsninger.

Thomas

Arbejde med sprogpakke

Sprogpakken er et landsdækkende projekt der er baseret på den nyeste forskningsbaseret viden om børns sprog og sproglige udvikling i dagtilbudsalderen. Den har haft til hensigt at opkvalificere det pædagogiske arbejde med børns sproglige udvikling, og derved bidrage til at alle børn får bedre sproglige kompetencer.

Vores sprogansvarlige i huset, var som den første på kursus i sprogpakken, senere fulgte vores leder sammen med flere af det uddannede personale. De har sammen introduceret sprogpakken for hele personalegruppen.

På et stort fælles forældremøde for Sundby Asyl og Christianshavns Asyl har Henning Kopart indviet forældregruppen i sprogpackens indhold. Dette med specielt fokus på ”hvad kan man gøre derhjemme”

I Netværket Asylselskabet har vi holdt et aftenmøde og en hel pædagogisk dag med Helle Bylander, for at gå i dybden med vores daglige indsats omkring børnenes sproglige udvikling.

På hver af de tre stuers forældremøder var dette punkt på dagsordenen i 2012.

Der skal til alle tider være fokus på børns sprog og evne til at komme i dialog med andre. Dialog er redskabet der gør det muligt at komme i samspil.

Dialogisk læsning er en måde hvorpå pædagoger og forældre kan øve børnene i at indgå i dialog. Ved at bruge understøttende sprogstrategier kan man hjælpe børn i gang med at fortælle og selv blive en del af fortællingen (se www.sprogpakken.dk).

Vi er opmærksomme på alle børns sproglige udvikling, og når de er 3 og 5 år laver vi en sprogvurdering på børnene hvis vi fagligt vurderer, at der er behov for det. Alle børn kan efter behov blive tjekket af en talepædagog, så hvis vi observerer at et barn på 4 år har vanskeligheder venter vi ikke til barnet er 5 år, vi handler når der er behov.

Når et barn bliver vurderet til at have brug for en særlig eller fokuseret sproglig indsats er det pædagogens opgave at lave en handleplan og inddrage forældrene, samt evt. andre samarbejdspartnere. Børns sprog skal der støttes op om både hjemmefra og i institutionen. Det skal være en fælles indsats for at opnå det bedste resultat. Vi bruger forældresamtaler til at aftale den fælles indsats.

Mad og måltider i Sundby Asyl

I Sundby Asyl har vi fokus på maden fordi vi i dag har mere viden om, hvor stor en betydning mad har i forbindelse med børns muligheder for indlæring og for deres generelle trivsel og udvikling.

At spise, er et basalt behov, der skal tilgodeses mange gange i løbet af dagen. Børn har brug for sund kost så de har energi til at vokse, lege og lære.

Vi sætter fokus på alle de pædagogiske muligheder, der er forbundet med at spise i institutionen, blandt andet:

- sprogstimulering: samtale omkring maden, farver, smage
- styrke børnenes finmotorik: smøre selv, skrælle kartofler, skære, hælde, øse, osv.
- sanseoplevelser: lugte, smage, føle, se og høre

- inddragelse af børn omkring måltiderne: dække bord, rydde af på stuerne, gå i naturen for at hente materialer til madlavning, fx æbler, hyldeblomst.
- selvhjulpenhed: at opleve sig selv kunne mestre kompetencer ift. madlavning, borddækning, måltiderne mm.
- påvirkning af sunde spisevaner
- projekter: fra jord til bord, hvor kommer maden fra og m.m.

Vi ser måltiderne som en pædagogisk aktivitet. Det at spise er ikke noget, som skal foregår imellem de pædagogiske aktiviteter, men det er i høj grad en pædagogisk aktivitet i sig selv, som indeholder en masse muligheder for læring og dannelse. Alle aktiviteterne omkring mad og måltider har en betydning, både **forberedelse, selve måltidet samt oprydning**. Hos os indeholder denne aktivitet overvejelser, planlægning, inddragelse, refleksion og evaluering.

Under vores arbejde med mad og måltider berører vi alle 6 temaer i den pædagogiske læreplan:

Alsidig personlighedsudvikling: madmod, at turde, madglæde, give plads til børns ideer og forslag, selvhjulpenhed, styrke børns selvværd og selvtillid.

Sprog: når vi sætter ord på råvarer, snak under tilberedning, køber ind, snak ved bord m.m.

Social kompetence: at vente på tur, at deles, venner og fællesskaber kan styrkes omkring bordet, at hjælpe hinanden, samarbejde.

Natur: hvor kommer maden fra, dyr, planter, korn mm., økologi.

Kulturelle udtryksformer: at smage maden fra andre lande, kendskab til andre kulturer, æstetik ift. servering.

Krop og bevægelse: styrke børns motorik (smøre selv, hælde fra kanden, skærer, skrælle), sunde madvaner, hygiejne, lugte, smage, føle, se og høre

Når barnet spiser er kroppen i gang med at tygge, fordøje og optage mad m.m. Det er en proces, som ligger under *"krop og bevægelse"*. Samtidig indgår de *"sociale kompetencer"*, maden foregår i et socialt fællesskab. Barnets *"alsidige og personlige udvikling"* styrkes i takt med at barnet får mod på at smage nye og ukendte retter, ligesom der stiftes bekendtskab med retter fra forskellige *"kulturer"*. *"Sproget"* indgår naturligt omkring et måltid ved at samtale, hvor vi har fokus på at fortælle om de råvarer der indgår i maden, hvilket ligger i *"natur og naturfænomener"*. Når man spiser, foregår en aktiv handling, hvor munden i artikulation styrkes. Muskulaturen udvikles fra at sutte til at bide/tygge. Herved styrkes den fysiske forudsætning for at tilegne sig sprog.

I Sundby Asyl har vi mange års erfaring med at beskæftige os med mad til børn. I 2002 formulerede vi institutionens *"Madpolitik"*.

I 2003 udarbejdede vi institutionens *"Kostpolitik"*, hvor vi havde fokus på mad, økologi, motion, bordskik, dannelse, trivsel, sundhed, læring, personlig udvikling og meget mere.

Senere hen omformulerede vi politikken og udformede en *"Mad og Måltidspolitik"*, som dækker den kulinariske kvalitet af maden, vores rammer for måltiderne, samt de pædagogiske aktiviteter i forbindelse med mad og måltider.

Vi har i huset gennem tiden udviklet og tilpasset vores pædagogik omkring måltiderne, ud fra de rammer vi har haft. Det betyder at vi er gået fra madpakker til catering og igen videre til egenproduktion.

Dette skyldes bl.a. en politisk beslutning om, at forældrene kunne være med til at beslutte hvorvidt institutionen skal servere et frokostmåltid, samt muligheden for at vi fik renoveret vores meget gamle køkken. Et køkken der tidligere ikke var egnet til at producere mad.

Vores ny renoverede køkken blev indviet i marts 2012 og arbejdet med mad og måltider i Sundby Asyl kunne nu udvikle sig og tage endnu en ny drejning.

I 2012 deltog vi i projekt "Køkkenløft" under Københavns Madhus, som er et projekt der strakte sig over 2 år og har til formål at udvikle mad og måltider i københavnske daginstitutioner. Forløbet blev et tværfagligt samarbejde mellem køkkenet, det pædagogiske personale og ledelsen.

Hver stue har skriftligt udarbejdet "rammer for måltiderne" som er tilpasset den enkelte stues aldersgruppe, udvikling, kompetencer og behov. Derfor er der lidt forskel på organiseringen fra stue til stue, men med en rød tråd gennem det hele. Rammerne for måltiderne afspejler et pædagogisk og udviklingsmæssigt øvelsesrum for børn. Vi respekterer børnenes udviklingstempo og vi er bevidste om vores opgave som rollemodeller.

De voksne spiser et pædagogisk måltid sammen med børnene. De er rollemodeller og deres samspil mellem barn/voksen og voksen/voksen spiller en væsentlig rolle under måltiderne. Det er de voksne der baner vejen for gode kostvaner.

Vi bruger vores pædagogiske forum (et ugentligt refleksions og evaluerings forum for det uddannede personale i huset), til at reflektere over de dilemmaer der opstår i forbindelse med mad og måltider, fx børn der ikke vil spise grød, kun vil spise pålæg, rejser sig hurtigt fra bordet osv.

Det har været en pædagogisk opgave i Sundby Asyl at udvikle "spisesituationer" til "gode måltider"

Børn laver mad

Vi ønsker at være et hus hvor mad skal fylde meget og hvor børnene skal deltage så meget så muligt. Vi ønsker et hus der summer af mad og madlavning og hvor køkkenet er institutionens hjerte, dvs. at maden og tilberedningen deraf kommer ud på stuerne og på legepladsen, og at børnene kommer til maden/madlavningen i køkkenet.

I 2013 begyndte vi systematisk, at inddrage børnene i madlavningen her i huset.

Vi vægter børnenes inddragelse i madlavningen højt, da vi mener at børns nysgerrighed overfor mad bliver større og de tør smage på de forskellige madvarer, når de får lov til selv at eksperimentere. Ved at være en del af processerne omkring madlavningen styrkes deres kendskab til madens råvarer samt børnenes madmod og madglæde.

Det er vores holdning, at børn i alle aldre kan deltage i madlavningen så længe vi voksne forstår at læse det enkelte barns færdigheder og understøtte, der hvor der er behov for det.

Køkkenassistenten og madpædagogen i huset gennemgår sammen madplanerne og finder de madaktiviteter hvor børnene kan inddrages.

Hver af de tre stuer har en fast dag om ugen hvor en mindre gruppe af børn, sammen med en voksen laver en del af dagens menu, fx tunsalat, æggesalat, skræller kartofler, former boller, piller makrel, skærer grønt, blender frugtpålæg mm.

Aktiviteten er tilpasset børnegruppens alder og aftales i tæt samarbejde mellem pædagoger og køkkenassistenten.

Når vi laver mad med børnene i små grupper, har vi som pædagoger mulighed for at iagttage børnenes færdigheder indenfor aktiviteten, herunder: deres koncentration, finmotorik, samarbejde, viden, sprog, venskaber mm. Vi kan støtte de stille og forsigtige børn i at få en succesoplevelse ved at træde frem med og dem som er mere dominerende får opgaver der kræver lidt tilbageholdenhed. Børnene arbejder i teams og de får et ansvar. Børnene oplever at være en del af, samt bidrage til et fællesskab der er til glæde får alle andre i huset, som jo skal spise af den mad der er lavet. Vi støtter børnene i at tage ejerskab for aktiviteten.

Ved at inddrage børnene i madlavningen og ved måltiderne, herunder også borddækning, får børnene muligheder for, at samles om måltidet der er fælles for alle. De kan her i kammeraters selskab, afprøve nye ting. Ved hvert enkelt bord kigger vi i fællesskab på, taler om, dufter til og smager på maden. Dette kan bidrage til at stimulere sanserne, skabe nysgerrighed for ny mad og begrænse kræsenhed, samt at skabe en interesse for hinandens madvaner og kultur.

Et par eksempler fra dagligdagen:

Småbørnsgruppen, børn i alderen 2-3½år, har blandt andet lavet æggesalat, hvor nogle pillede æg og skar dem i æggedeleren, andre skar peberfrugt en anden dryssede krydderier i og en tredje creme fraichen. Et par stykker rørte det hele sammen. Æggesalaten skulle bruges, som en del af pålægget til den pågældende dags frokost til hele huset. Da den blev serveret talte vi naturligvis igen med børnene om processen som de havde været aktive i.

Der skal ikke meget til at kunne forestille sig, hvordan børnene spiste af denne dags æggesalat. Der kunne nemt have været meget mere af den og det var det første der blev spist denne dag til frokost. Skålene var slikket og børnene stolte.

En anden dag var det børnehavegruppen der skrællede kartofler og gulerødder. De sad rundt om bordet med de rette indkøbte skrællere, forklæder og håret på og i dyb koncentration om arbejdet med at skrælle. Det var overraskende så koncentrerede de var og de fik skrællet rub og stub. Hvilket var adskillige kilo kartofler.

Børnehavebørnene har også lavet en fiskesalat, hvor de plukkede fisk fra hinanden, rev gulerødder, hakkede krydderurter og blandede det hele med krydderier og cremefraiche. De kom alle stolte ned i køkkenet på en lang række, hvor forreste mand holdt den store skål.

Vi vil gerne give vores børn sunde vaner, som de kan tage med sig i voksenlivet

